

Ομιλία Πανιερωτάτου
Μητροπολίτου Κύκκου και Τηλλυρίας κ. Νικηφόρου
την Κυριακή των Βαΐων
12 Απριλίου 2020

Γιορτάζει σήμερα, αγαπητοί χριστιανοί, η Αγία μας Εκκλησία την Κυριακή των Βαΐων, δηλαδή την πανηγυρική είσοδο του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού στα Ιεροσόλυμα.

Έξι μέρες πριν το Πάσχα, μας λένουν οι ιεροί Ευαγγελιστές, ο Κύριος βρισκόταν στη Βηθανία, εκεί όπου είχε αναστήσει εκ νεκρών τον φίλο του τον Λάζαρο.

Μετά το δείπνο στο σπίτι του Λαζάρου, της Μαρίας και της Μαρίας έστειλε ο Χριστός δύο από τους μαθητές του, του έφεραν ένα νεαρό γαϊδούρι και την επομένη μέρα, καθήμενος πάνω στο γαϊδούρι αυτό έμπαινε θριαμβευτικά στα Ιεροσόλυμα. Τα πλήθη ζητωκραυγάζουν. Σείουν τα βάζια των φοινίκων, σαν άλλες σημαίες θριάμβου και νίκης. Στρώνουν στη γη τα ιμάτια τους για να περάσει ο Ιησούς. Οι ζητωκραυγές και οι ιαχές συγκλονίζουν τους αιθέρες. Το «ώσαννά» ακούεται μυριόστομο από όλους τους εβραίους, μα πιο πολύ από τα παιδιά, ακόμα και από τα θηλάζοντα βρέφη, για να εκπληρωθεί και η προφητεία του Δαβίδ: «ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον».

«Ὡσαννά εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ» ακούγεται μυριόστομη η φωνή. Μια φωνή βαθιά από την καρδιά βγαλμένη, εκρηκτική, χρόνια μέσα στα στήθη τους κρυμμένη, για τον αναμενόμενο Μεσσία – Λυτρωτή.

«Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου» είχε προειπεί ο προφήτης. Και νάτον ήρθε –σκέπτονται οι όχλοι- και ο θρόνος τώρα θα στηθεί κι ο τύραννος και δυνάστης τώρα θα πέσει. Ηρθε η στιγμή. Ο Ιησούς είναι ο νέος Βασιλιάς, ο υιός του Δαβίδ, ο Μεσσίας ο αναμενόμενος. Τέτοιο νικητή τον περιμένουν τα πλήθη. Τροπαιούχο νικητή, Βασιλιά, κυρίαρχο και κοσμοκράτορα τον θέλουν. Να σπάσει τα δεσμά και να ταπεινώσει την αδάμαστη Ρώμη. Να γκρεμίσει τη Ρώμη και να ανακηρύξει πρωτεύουσα όλου του κόσμου την Ιερουσαλήμ. Να διαλύσει τον ρωμαϊκό στρατό και να συγκροτήσει τον εβραϊκό. Να κατεβάσει τον Καίσαρα και να αναλάβει αυτός Αυτοκράτορας.

Τρομερή, όμως, η παρανόηση των Εβραίων. Δεν κατάλαβαν ότι η βασιλεία του Χριστού «οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου», δεν κατάλαβαν ότι ο θρόνος του Χριστού δεν θα στηθεί στη Ρώμη. Αλλά στον Γολγοθά, δεν κατάλαβαν ότι ο Χριστός δεν ήρθε να κατακτήσει υλικούς τόπους, αλλά καρδιές. Δεν κατάλαβαν ότι δεν ήρθε να κάνει επίδειξη δυνάμεως και χρήση βίας, αλλά αγάπης, ταπείνωσης και ελευθερίας.

Τον παρεξήγησαν τον Μεσσία οι Εβραίοι. Παρανόησαν τον χαρακτήρα της βασιλείας του. Τους ήρθε πνευματικός των ψυχών τους Βασιλέας και αυτοί τον ήθελαν κοσμικό άρχοντα και κυβερνήτη τους. Ηρθε να τους σώσει

από την τυραννία των δαιμόνων και αυτοί ζήτησαν να τους απαλλάξει από την εξουσία των Ρωμαίων. Δεν τους το έκανε; Τον αρνήθηκαν και τον σταύρωσαν. Ο ίδιος όχλος, που ζητωκραύγαζε τον Κύριο με εκδηλώσεις αυθόρμητου ενθουσιασμού, ως Βασιλέα του, μετά από λίγες μέρες, όταν θα δει να διαψεύδονται οι υλιστικές προσδοκίες του θα τον αρνηθεί μπροστά στον Πιλάτο. Το σημερινό «ώσαννά» θα το διαδεχθεί το απαίσιο «σταύρωσον – σταύρωσον αυτόν». Ο ίδιος όχλος θα αρνηθεί τον Κύριο και θα τον σύρουν στο μαρτύριο του σατυρικού θανάτου. Από τον Σταυρό, όμως, του Κυρίου, από το ύψος του θεοκτόνου λόφου του φρικτού Γολγαθά, αναβλύζει έκτοτε η πραγματική του δόξα, η νίκη του θεανθρώπου πάνω στον θάνατο. Η δε ιαχή «εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος» έμελλε να γίνει παιάνας και δοξαστικό, ύμνος ευχαριστήριος κάθε ανθρώπινης πνοής, για την άφατη συγκατάβαση και βουλή του Θεού να πορευθεί εκούσια προς το Πάθος, για να μεταμορφώσει την ιστορία και τον άνθρωπο και όλο τον κόσμο.

Ο Σταυρός του Χριστού έγινε η γέφυρα, που ένωσε ξανά τον άνθρωπο με τον Θεό. Και από τότε, από το ύψος του απαίσιου εκείνου οργάνου δωροφορεί στον άνθρωπο την ελπίδα της αιώνιας ζωής, τον μίτο της εξόδου του από τα αδιέξοδα και ανεξερεύνητα σκότη του άθλιου λαβυρίνθου του θανάτου.

Τα βάρια των φοινίκων και οι κλάδοι της ελιάς, που κρατούμε σήμερα στα χέρια, είναι σύμβολα της νίκης και του θριάμβου για την ανάσταση του Λαζάρου, η οποία είναι προτύπωση της Αναστάσεως του ίδιου του Χριστού, αλλά και της κοινής αναστάσεως όλων των ανθρώπων.

Πραγματικά ο Χριστός έκανε το θαύμα αυτό της αναστάσεως του Λαζάρου ως τύπο, «τῆς καθόλου τῶν νεκρῶν ἀναστάσεως», τονίζει ο Άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας. Η ανάσταση του Λαζάρου δείχνει ότι ο Χριστός, που με τη θεότητά του επετέλεσε αυτό το μεγάλο γεγονός, μπορεί να αναστήσει και τους ανθρώπους κατά την ημέρα που Εκείνος θα ορίσει. Είναι Θεός δυνατός και κραταιός. Κυρίαρχος της ζωής και του θανάτου.

Την ανάμνηση της θριαμβευτικής εισόδου του Κυρίου στα Ιεροσόλυμα γιορτάζουμε και 'μεις σήμερα. Με κλάδους ελιάς και με βάρια φοινίκων στα χέρια και ψάλλοντες «ώσαννά», υποδεχόμαστε τον Κύριο, που έρχεται προς το εκούσιο πάθος, για τη δική μας σωτηρία. Για να πετύχει, όμως, κάθε υποδοχή χρειάζεται και κατάλληλη προετοιμασία. Και η μοναδική προετοιμασία που θέλει ο Χριστός μας είναι η καθαρή καρδιά.

Ο Χριστός μπήκε αληθινά ως βασιλιάς στα Ιεροσόλυμα, αλλά ως βασιλιάς της αγάπης, της ταπείνωσης, της ανεξικακίας, της επιείκας, της ισότητας, της φτώχειας, των αδικουμένων και των αδυνάτων. Ο Χριστός είναι ο βασιλιάς του νέου Ισραήλ της Χάριτος του Θεού, αλλά η βασιλεία του δεν έχει να κάνει με εγκόσμια δόξα και νοσοτροπία. Είναι Βασιλεία αγάπης και ταπείνωσης. «Σημαία του Χριστού –τονίζει ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς– είναι η ταπείνωση, η πτωχεία και η ευτέλεια». Γι' αυτό και μπορεί να βασιλεύει στην καρδιά κάθε ανθρώπου. Δεν ζητά ο Χριστός επισημότητες και τυμπανοκρουσίες, την καρδιά μας θέλει.

Στη θριαμβευτική είσοδο στα Ιεροσόλυμα, περισσότερο από κάθε άλλο τον ευχαρίστησαν τα «ώσαννά» των νηπίων και μάλιστα προστάτεψε την αθώα παιδική τους εκδήλωση. Γιατί άραγε αυτή η προτίμηση; Ασφαλώς για να δείξει ότι τα «ώσαννά» και οι θρησκευτικοί ενθουσιασμοί, τότε μόνο έχουν αξία και του είναι ευχάριστοι, όταν προέρχονται από αθώα καρδιά σαν την παιδική, όταν προφέρονται από χείλη αγνά όπως τα χείλη των παιδιών.

Σήμερα, όμως, πώς να υποδεχθούμε τον Χριστό και να νοιώσουμε το θείο Του δράμα, εμείς που γεμίσαμε τα χέρια μας με παρανομίες; Τι χέρια να απλώσουμε στον Κύριο να τον υποδεχθούμε; Τι ψυχή να του προσφέρουμε; Όλοι παραπονούμαστε για τη σημερινή κατάσταση της κοινωνίας μας. Όλοι παραπονούμαστε για τη ραγδαία κατάλυση των ηθών, τη διαφθορά των χαρακτήρων, τη σκληρότητα των καρδιών, τις καταπιέσεις των αδυνάτων από τους ισχυρούς της γης, την ανασφάλεια που βλέπουμε, καθώς βλέπουμε τις σκοτεινές δυνάμεις να κυριαρχούν στον κόσμο και δεν σκεφθήκαμε πως υπεύθυνοι για την αξιοθρήνητη αυτή κατάσταση είμαστε εμείς. Είμαστε εμείς γιατί ξεριζώσαμε την πίστη από μέσα μας. Γιατί αρνηθήκαμε την παρουσία του Χριστού στη ζωή μας. Γιατί έπαψε το φως του Ευαγγελίου να είναι οδηγός στα προβλήματά μας. Ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός ζητεί να του δώσουμε ανεπιφύλακτα τις καρδιές μας και να τον αναγνωρίσουμε ως τον μοναδικό Βασιλέα στη ζωή μας. Εμείς, όμως, τι κάνουμε; Τον ανακηρύττουμε σήμερα Βασιλιά των καρδιών μας και τον επευφημούμε με το «ώσαννά», για να τον εκθρονίσουμε αύριο με τα αμαρτωλά μας έργα, με τη φαύλη και υλιστική ζωή μας, για να τον αρνηθούμε και 'μεις όπως ο ιουδαϊκός όχλος κάτω από το Πραιτώριο, «οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα». Δεν αναγνωρίζουμε άλλο βασιλιά εκτός από την ύλη. Δεν προσφέρουμε σε κανένα άλλο θυμίαμα παρά μόνο στο εγώ μας και δεν επιτρέπουμε να μας κυβερνήσει άλλος από τα πάθη μας. Απομείναμε έτσι με την καρδιά παραμορφωμένη από τις αμαρτίες. Ο Χριστός ουσιαστικά δεν κατέχει ούτε ένα μέρος της καρδιάς μας.

Ας συνέλθουμε, λοιπόν και ας κάνουμε εφέτος προς τον Ερχόμενο προς το εκούσιο πάθος μια υποδοχή καλύτερη, αξιότερη, πιο πνευματική.

Η Εκκλησία μας, αγαπητοί χριστιανοί, ανοίγει σήμερα την ωραία πύλη της Μεγάλης Εβδομάδας, για να μας εισαγάγει στη μυσταγωγία των Παθών. Μας καλεί να ξαναλουστούμε στην Μεγάλη Εβδομάδα την κατάνυξη, να αισθανθούμε κατά τις άγιες αυτές μέρες δέος και ψυχική έξαρση. Δεν προσκαλούμαστε ως απλοί θεατές, αλλά ως συμμετοχοί του Πάθους, όχι απλώς να υποδεχθούμε, αλλά να συναναβούμε μετά του Ιησού στα Ιεροσόλυμα και να συσταυρωθούμε μετ' αυτού, «ταῖς τοῦ βίου ἡδοναῖς». Να συσταυρώσουμε, δηλαδή, και να νεκρώσουμε όλα τα πάθη και τις αδυναμίες μας. Τώρα που περιμένουμε τον Χριστό να μπει στα Ιεροσόλυμα του καθενός μας και στην ψυχή μας με τα άχραντα μυστήρια, να πετάξουμε πρέπει τα παλιά τα ρούχα των αμαρτιών μας με μια ειλικρινή μετάνοια. Να απεκδυθούμε, πρέπει, κάθε παλιά συνήθεια του παλαιού ανθρώπου, «σὺν ταῖς πράξεσι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις» και με μια αλλαγή ολοκληρωτική της ζωής μας να πάρουμε στα χέρια μας τα βάρη της νίκης, τις αειθαλείς πνευματικές

αρετές και ύστερα με άρρητη χαρά και αγαλλίαση να πλησιάσουμε την Αγία Τράπεζα του Άρτου της Ζωής, λέγοντας μαζί με τους ανυμνούντες παιδιάς το, «ώσαννά εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Η συμμετοχή μας στο ιερό μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας είναι ολοκλήρωση της υποδοχής του Κυρίου. Μόνο έτσι ο ευσεβής χριστιανός βιώνει τα θεία γεγονότα της Μεγάλης Εβδομάδας και του Πάσχα, όχι συναισθηματικά, επιφανειακά, εθιμικά, αλλά εσωτερικά, πνευματικά, υπαρξιακά.

Δυστυχώς, όμως, φέτος εξ αιτίας της φοβερής λοιμώδους νόσου του κορωνοϊού, που εξακολουθεί να παραμένει αδάμαστος και να σπέρνει παντού τον πανικό εξ αιτίας του φόβου του θανάτου, θα ζήσουμε όλοι πρωτόγνωρες καταστάσεις, απέχοντας από τις ιερές ακολουθίες της Μεγάλης Εβδομάδας και τη θεία Λειτουργία της λαμπροφόρου Αναστάσεως του Κυρίου και από αυτή τη Θεία Κοινωνία, το φάρμακο αυτό της Αθανασίας.

Η ανατομία του θείου δράματος, του δράματος που θα παιχθεί αυτή τη βδομάδα την Αγία και Μεγάλη μέσα στους ιερούς ναούς μας, δεν θα χρωματίσει, όπως πάντα, τη ζωή σας. Αυτή η πύρινη σφραγίδα του θείου πάθους δεν θα σφραγίσει φέτος την ψυχή σας. Αυτό το ρίγος της τραγικότητας, ρίγος θεϊκό, που συγκλονίζει τις καρδιές και αναμοχλεύει τη ζωή μας ολόκληρη, δεν θα το νοιώσετε φέτος. Και το χειρότερο όλων, όταν τα μεσάνυκτα του Μεγάλου Σαββάτου προς την Αγία Κυριακή θα σημάνουν (αν επιτραπεί τούτο) χαρμόσυνα οι καμπάνες των εκκλησιών μας και θα διαλαλούν το μέγα γεγονός της ένδοξης εκ νεκρών ζωηφόρου Αναστάσεως του Κυρίου, δεν θα τρέξετε, όπως τρέχατε πάντα, με πόθο ιερό στις φωτόλουστες εκκλησιές μας. Δεν θα κοινωνήσετε το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου, «Εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον». Δεν θα περιπτυχθούμε αλλήλους. Θα παρακολουθείτε όλοι από τις τηλεοράσεις σας τα λεγόμενα και δρώμενα στους ιερούς ναούς μας εγκλεισμένοι στα σπίτια και στα διαμερίσματα σας, τις σύγχρονες αυτές κατακόμβες, στις οποίες μας καθήλωσε ο εφιάλτης του τρομερού και αόρατου σύγχρονου διώκτη των χριστιανών, του επάρατου και θανατηφόρου κορωνοϊού.

Ευτυχώς, όμως, η σύγχρονη τεχνολογία δίνει τη δυνατότητα σε όλους, να ακούσετε μέσα από τους τηλεοπτικούς δέκτες σας, τους εκκλησιαστικούς ύμνους των αγίων αυτών ημερών, τους συγκλονιστικούς αυτούς ύμνους, που αποστάζουν με το περιεχόμενό τους και το μέλος τους το μουσικό «οἶνον κατανύξεως», μιλούν στην καρδιά και κατανύσσουν την ψυχή μόνοι τους, χωρίς θεολογικά ή άλλα σχόλια, λειτουργώντας αυθεντικά και σωστά με τον τρόπο τον δικό τους τον ένθεο, βοηθώντας μας έτσι να αναχθούμε στη μεταισθητική σφαίρα της πνευματικότητας, όπου η ψυχή μπορεί να αισθανθεί γυμνή μπροστά στον πλάστη της, έτοιμη να ανοίξει λυτρωτικό εσωτερικό διάλογο μαζί του.

Η χρήση της τεχνολογίας θα σας δώσει, επίσης, τη δυνατότητα να ακούσετε από τους δέκτες των τηλεοράσεων σας το πιο παρήγορο και αισιόδοξο μήνυμα που άκουσε ποτέ ο άνθρωπος, το μέγα μήνυμα της εκ

νεκρών ζωηφόρου Αναστάσεως του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού. Θα ακούσετε τον θριαμβευτικό παιάνα της νίκης: «Χριστός ανέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας...», τον ύμνο αυτό που διαλύει και σκορπίζει τον φόβο του θανάτου.

Όλα αυτά, βεβαίως, είναι ένα βάλσαμο παρηγορίας για την ψυχή του κάθε χριστιανού. Δεν είναι, όμως, μία βίωση εσωτερική, πνευματική, υπαρξιακή των θείων γεγονότων της Μεγάλης Εβδομάδας και της περιλαμπρης εορτής της Αναστάσεως, που είναι εορτών εορτή και πανήγυρις πανηγύρεων.

Αληθινή προσκύνηση των Αγίων Παθών είναι η μετάνοια και εξομολόγηση. Και αληθινό Πάσχα και Ανάσταση είναι η θεία Κοινωνία. Χωρίς αυτά ο εορτασμός των μεγάλων αυτών γεγονότων παραμένει ένας εορτασμός συναισθηματικός, εξωτερικός, επιφανειακός, εθιμικός.

Γι' αυτό και τούτες τις νύκτες της Μεγάλης Εβδομάδας και της περιλαμπρης εορτής της Αναστάσεως, έχουμε το βλέμμα της ψυχής στραμμένο προς εσάς. Ακούμε τον σιγηλό ρυθμό των αλαλήτων στεναγμών σας, που συμπορεύονται με τους αγωνιώδεις παλμούς της θεοφιλούς καρδιάς σας και συμμετέχουμε μαζί σας και πατρικά σας συμβουλευόμε να καλλιεργήσετε μαζί με την ελπίδα και την υπομονή σας. Να υπακούετε και να εφαρμόζετε τα κυβερνητικά διατάγματα και να παραμένετε στα σπίτια σας μέχρι, που η απειλή του κορωνοϊού εξαλειφθεί τελείως.

Γνωρίζουμε ότι είναι πολύ σκληρή η απόφαση να κλείσουν τους ναούς και να στερήσουν από τους πιστούς τη θεία Κοινωνία. Μόνο οι εχθροί του Χριστού και της Εκκλησίας του, οι αντίχριστοι και εκκλησιομάχοι χαίρονται και αγάλλονται για την τραγική αυτή ανεπιθύμητη κατάσταση. Οι ευσεβείς χριστιανοί θλίβονται και πονούν και αιμάσσει η καρδιά τους.

Η αποδοχή για το κλείσιμο των εκκλησιών μας, είμαι βέβαιος ότι δεν έγινε γιατί διστάζει η Εκκλησία να αναμετρηθεί με τον κόσμο και τις δυνάμεις του. Η αποδοχή για το κλείσιμο των εκκλησιών, δεν είναι γιατί η Ορθόδοξη Εκκλησία κάνει αβαρίες με υποχωρήσεις στη σκοπιμότητα, γιατί γνωρίζει πολύ καλά ότι η σκοπιμότητα ήταν η εγκόσμια αιτία της σταύρωσης του Χριστού. Η σκοπιμότητα είναι ουσιαστική αφαίμαξη της Εκκλησίας από την παρουσία του Αγίου Πνεύματος. Και χωρίς την παρουσία αυτή, που «ὄλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας», Εκκλησία δεν υπάρχει.

Η Εκκλησία διαπνεόμενη από υψηλό αίσθημα ευθύνης έναντι του χριστεπώνυμου πληρώματός της αποδέχθηκε, είμαι βέβαιος, την επώδυνη και οδυνηρή κυβερνητική απόφαση για το κλείσιμο των ιερών ναών μας, γιατί μόνο έτσι θα κατανικηθεί και θα εξαλειφθεί η επάρατη αυτή και θανατηφόρα λοιμική ασθένεια του κορωνοϊού. Μην αφήσετε, λοιπόν, το αίσθημα της μελαγχολίας και της απαισιοδοξίας να κυριαρχήσουν στην ψυχή σας. Μην αφήσετε την ψυχή σας να τη κυριεύσει η αμφιβολία για το μέλλον και η ολιγοπιστία.

Μην αφήσετε την καρδιά σας να υποδουλωθεί στον φόβο του κορωνοϊού και να αποχωρισθεί από τον Λόγο του Θεού. Έχετε εμπιστοσύνη

στην πατρική πρόνοια του Θεού. Η δύναμη του Χριστού είναι μεγαλύτερη από τη δύναμη του οποιοδήποτε κορωνοϊού.

Ο Θεός που παραχωρεί τις θλίψεις και τις δοκιμασίες και τους πόνους των πειρασμών δεν θα μας αφήσει –τονίζει ο Απόστολος Παύλος– να πειρασθούμε παραπάνω από τις δυνάμεις μας, αλλά μαζί με τον πειρασμό θα μας δώσει και την έκβαση, τη δύναμη ώστε να μπορούμε να τους υποφέρουμε. «Ο Θεός –γράφει προς τους Κορινθίους– οὐκ ἔασει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν».

Να μη λησμονούμε ποτέ ότι πάνω από εμάς υπάρχει ο Παντοδύναμος Θεός, που μας έχει ρητή τη διαβεβαίωση «οὐ μη σε ἄνω οὐδ' οὐ μη σε ἐγκαταλίπω» (Εβρ. κδ' 6). Δεν θα σας εγκαταλείψω, μας λέει, στην ώρα της θλίψεως. Δεν θα σας εγκαταλείψω αβοήθητους στην ώρα της ανάγκης.

Ο Θεός πάντοτε είναι στο πλευρό μας και όταν Εκείνος κρίνει, τότε με τη δική του παντοκρατορική προσταγή και θεϊκή εξουσία θα μετατρέψει τον ρουιν των πραγμάτων. Και εκεί που εμείς ενομίζαμε ότι υπάρχει αδιέξοδος και ότι απειλείται καταστροφή, Εκείνος επεμβαίνει την κατάλληλη ώρα για να δώσει τη λύση και τη λύτρωση.

Εμείς εκείνο που έχουμε να κάνουμε είναι να προσευχόμαστε συνέχεια στον Θεό και με πίστη θερμή να τον παρακαλούμε να συντομεύσει τον χρόνο της καλής παιδαγωγίας μας. Αυτή η πολύ οδυνηρή δοκιμασία της πανδημίας του κορωνοϊού να γίνει, πρέπει, το πυρ της καθάρσεως. Να φέρει πρέπει συναίσθηση, να απαλύνει τις καρδιές, να κινήσει σε μετάνοια, να μας επαναφέρει στον Θεό.

Μόνο έτσι θα είμαστε έτοιμοι, όταν αρθούν σύντομα οι δυσκολίες του κορωνοϊού, να τρέξετε και πάλι στους ναούς μας, για να κοινωνήσετε το Πανάγιο Σώμα και το Τίμιο Αίμα του Σωτήρα και Λυτρωτή μας Χριστού, «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν και εἰς ζωὴν αἰώνιον».

Μόνο έτσι, μόνο με τον τρόπο αυτό, όσοι κάμπτονται από τις δυσκολίες της ζωής, θα λαμβάνουν βοήθεια και ενίσχυση από τον εσταυρωμένο και αναστημένο Χριστό στους αγώνες και τις αγωνίες της ζωής. Μόνο έτσι, όσοι σταυρούς θλίψεων και δοκιμασιών στη ζωή τους φέρουν θα πληροφορηθούν ότι τον σταυρό η ανάσταση διαδέχεται και τους ιερούς αγώνες οι νίκες και οι θρίαμβοι επιστέφουσι.

Μόνο με τον τρόπο αυτό και του λαού μας ο ιερός αγώνας εν ονόματι της δικαιοσύνης και της ελευθερίας, που διασαλπίζει το θείο Ευαγγέλιο, θα στεφθεί με επιτυχία και αν η μεγάλη εβδομάδα των εθνικών μας παθών επί πολύ παρατείνεται ακόμα, τελικά ο Αναστάς εκ νεκρών Κύριος θα δώσει την έκβαση, θα κυλήσει την πλάκα του τάφου και θα έλθει και στον τόπο μας η ανάσταση της δικαιοσύνης και της ελευθερίας. Αμήν.